

Vapaa-ajan vietto – liikenne ilonpilaajana

Karoliina Luoto, Suomen Liikunta ja Urheilu
Sini Veuro, Kansalaisjärjestöjen Kierrätysliike

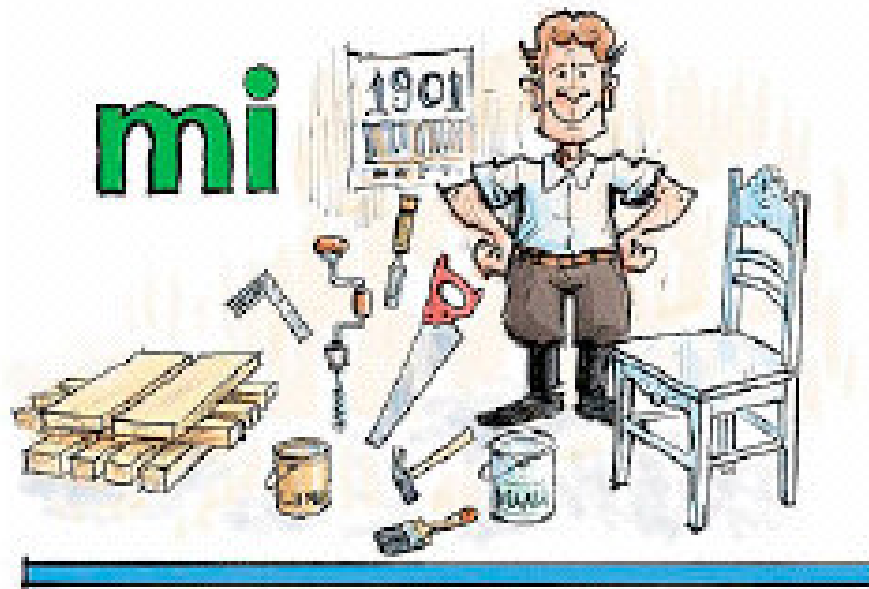
Suomen Teollisen Ekologian Seuran seminaari
Materiaalivirrat ja kulutus – kestävän kehityksen uudet haasteet
28.11.2007

Materiaalipanos (MI)

= hyödykkeen koko **elinkaaren aikainen luonnonvarojen kulutus** massayksikössä (esim. kg)

= hyödykkeen **oma massa + ekologinen selkäreppu** (materiaalit, jotka eivät näy tuotteessa, mutta joita on tarvittu tuotetta varten)

MIPS - ekotehokkuuden mittari

material input,
materiaalipanos
→ hyödykkeen koko elinkaarensa aikana vaatimat luonnonvarat

= **mips**

service unit,
palvelusuorite
→ hyödykkeen koko elinkaarensa aikana tuottama hyöty

FIN-MIPS Kotitalous - kestävän kulutuksen juurruttaminen

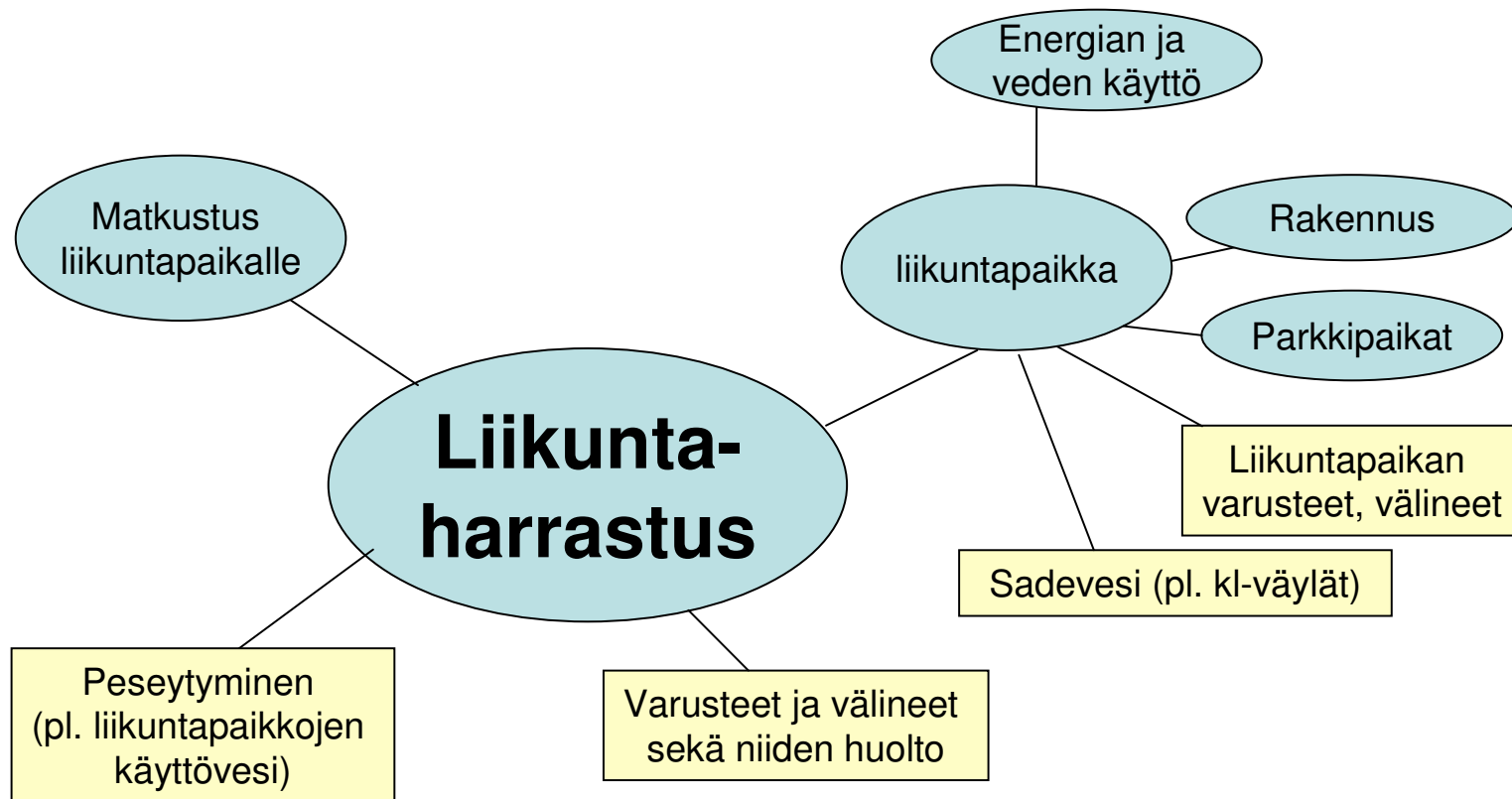
KotiMIPS: mitä tehdään

1. MIPS-tutkimukset eri osa-alueista
  - esiselvitys tietopohjasta
  - 6 opinnäytetyötä
2. Tietojen soveltaminen kotitalouksien kanssa
  - 27 kotitaloutta seuraa kulutustaan
  - lasketaan kunkin kotitalouden ekologinen reppu
  - 3 opinnäytetyötä
3. Havainnollistamista ja johtopäätöksiä
  - suosituksia ja johtopäätöksiä: miten päästään esim. Factor - tavoitteisiin
  - tulosten popularisointi, erilaisia materiaaleja

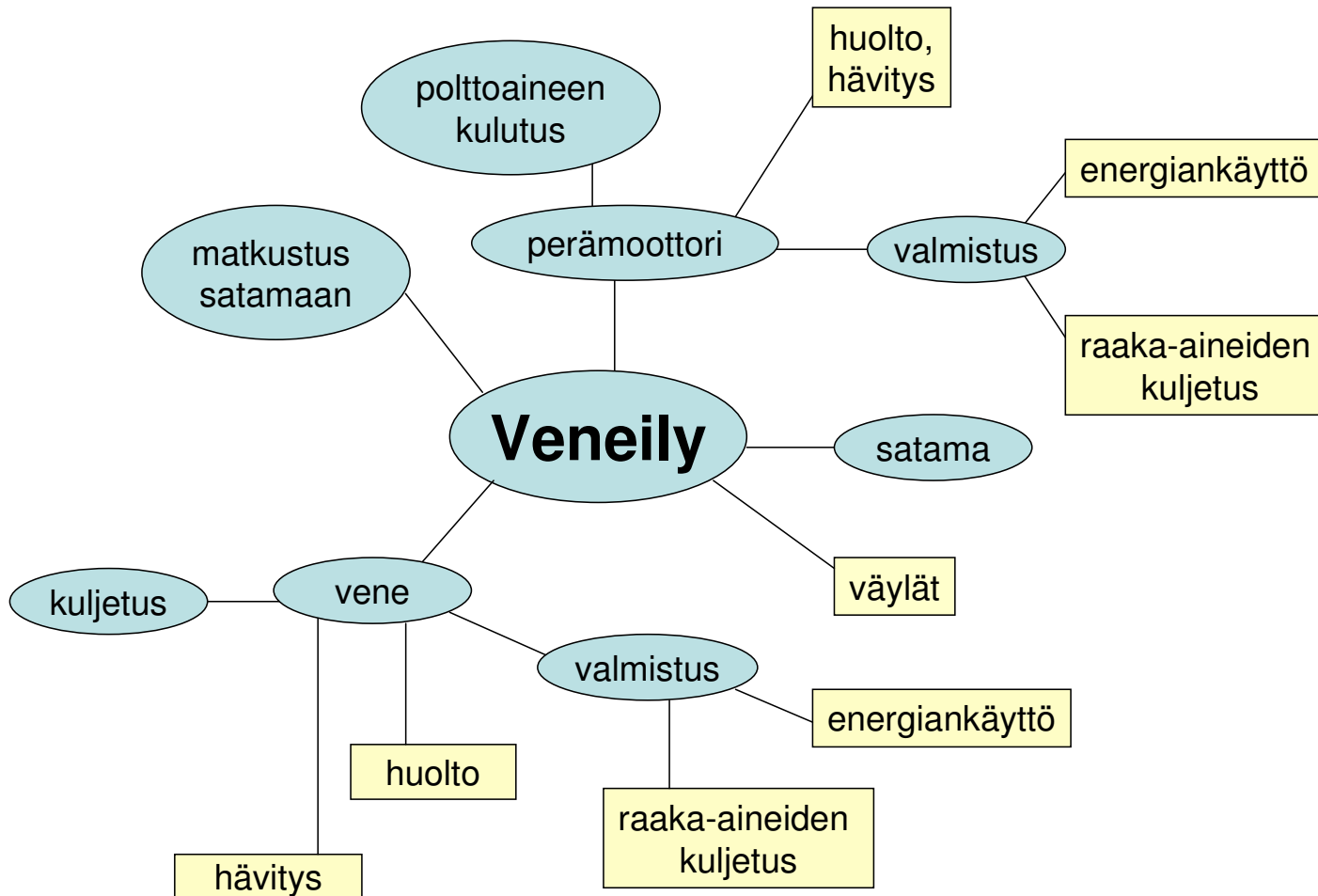
Tarkasteltavat harrasteet

- Kaikki tapaustutkimuksia
- Liikuntaharrastukset
  - Kevyen liikenteen väylillä harrastettavat lajit
  - Valaistulla kuntoradalla harrastettavat lajit
  - Liikuntasalissa ja -hallissa harrastettavat lajit
  - Jäähallissa harrastettavat lajit
  - Uimahallissa harrastettavat lajit
  - Kuntokeskuksissa harrastettavat lajit
  - Tekonurmikentillä harrastettavat lajit
- Veneily
  - soutuvene, kaksi pulpettivenettä, purjevene
- Soittoharrastus
- Teatterissäkäynti

Rajaus: liikuntaharrastus

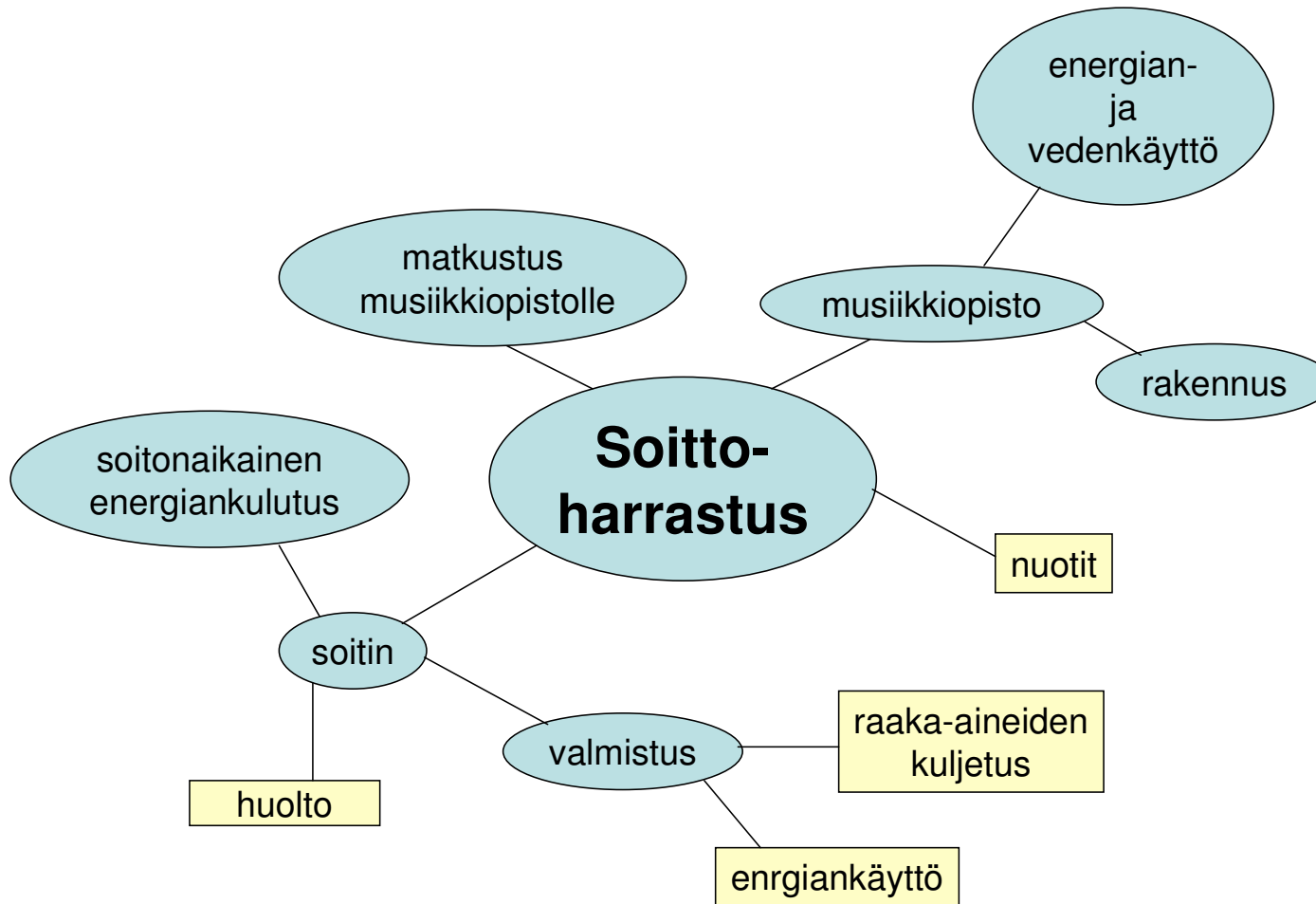

Rajaus: veneily

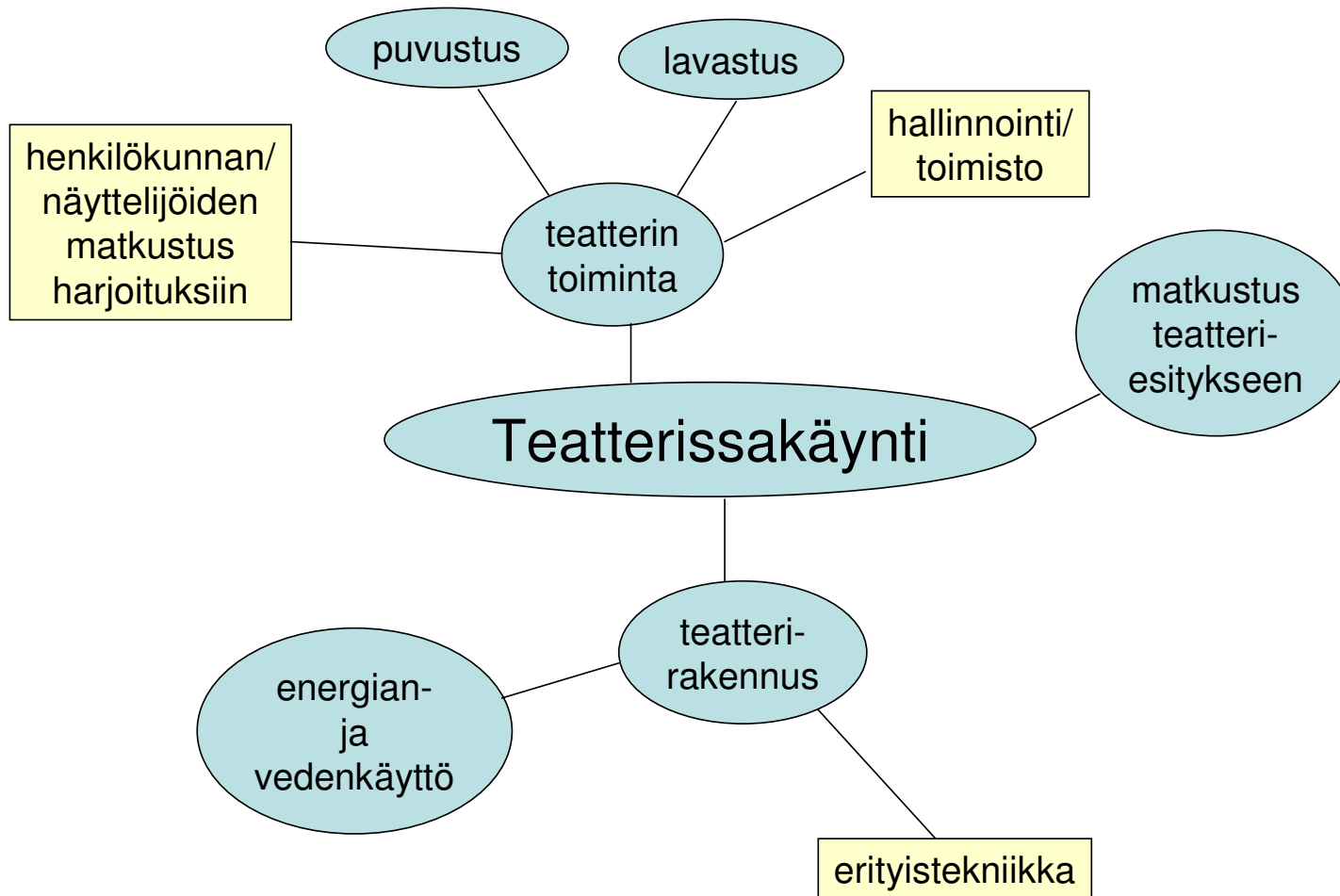

Rajaus: soittoharrastus

Rajaus: teatterissakäynti

Laskelmien oletuksia

Palvelusuorite kg/h/harrastaja

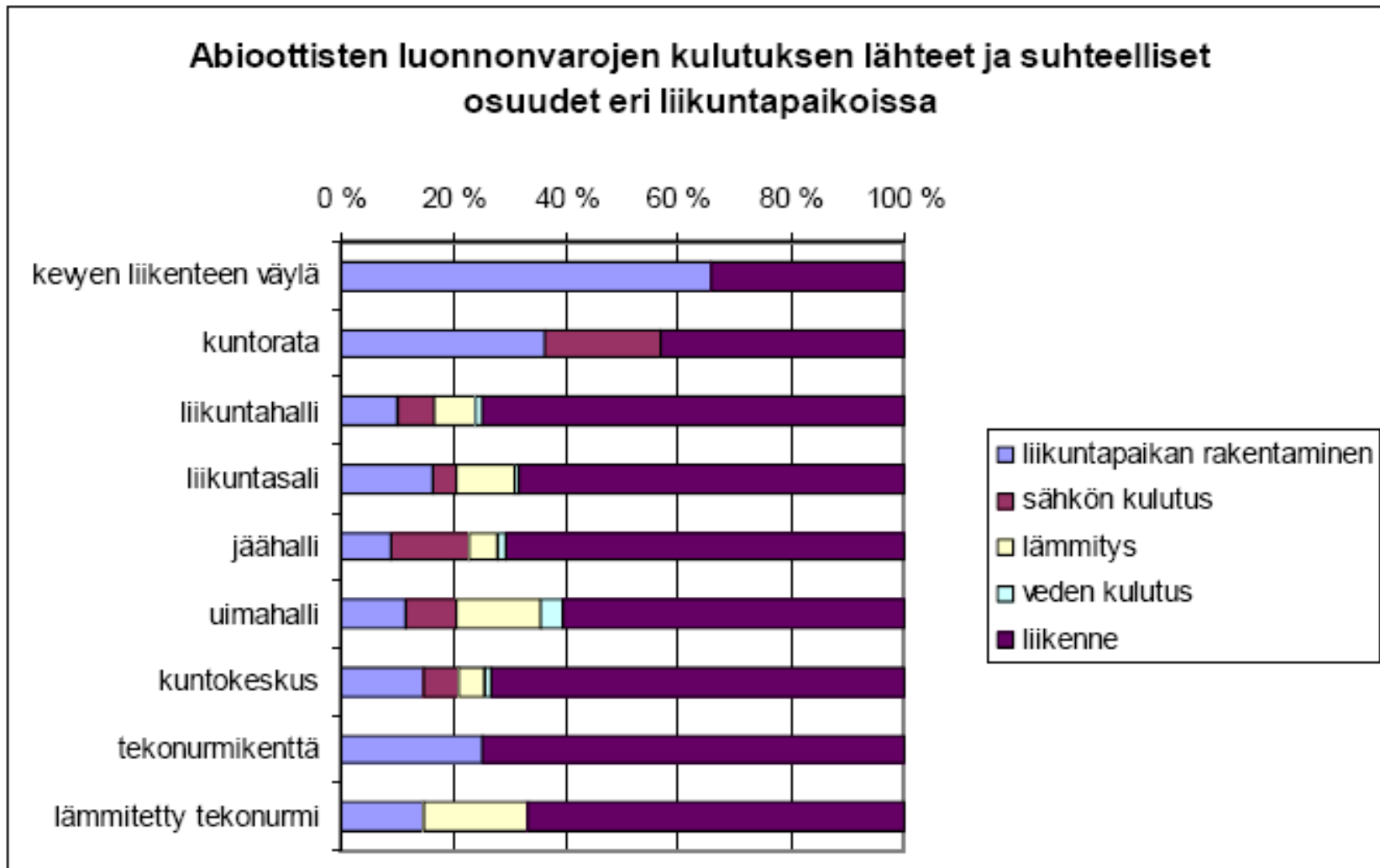
Edestakaiset matkat

- Teatteriin keskimäärin 40 / 90 km
- Veneilypaikalle keskimäärin 30 km
- Liikuntapaikalle keskimäärin 15 km
- Ulkoilupaikalle keskimäärin 2,1 km

Tulokset: MI-luvut ilman liikennettä

<i>Liikuntaharrastus (1 h)</i>	Abioot. (kg)	Vesi (kg)	Ilma (kg)
Kevyen liikenteen väylällä	1	33	0
Kuntoradalla	1	126	0
Liikuntahallissa	6	621	2
Koulun liikuntasalissa	8	494	3
Jäähallissa	7	1265	2
Uimahallissa	11	1114	5
Kuntokeskuksessa	6	609	2
Tekonurmikentällä	6	39	0
Lämmitetyllä tekonurmikentällä	8	33	3

Tulokset: liikuntaharrastukset

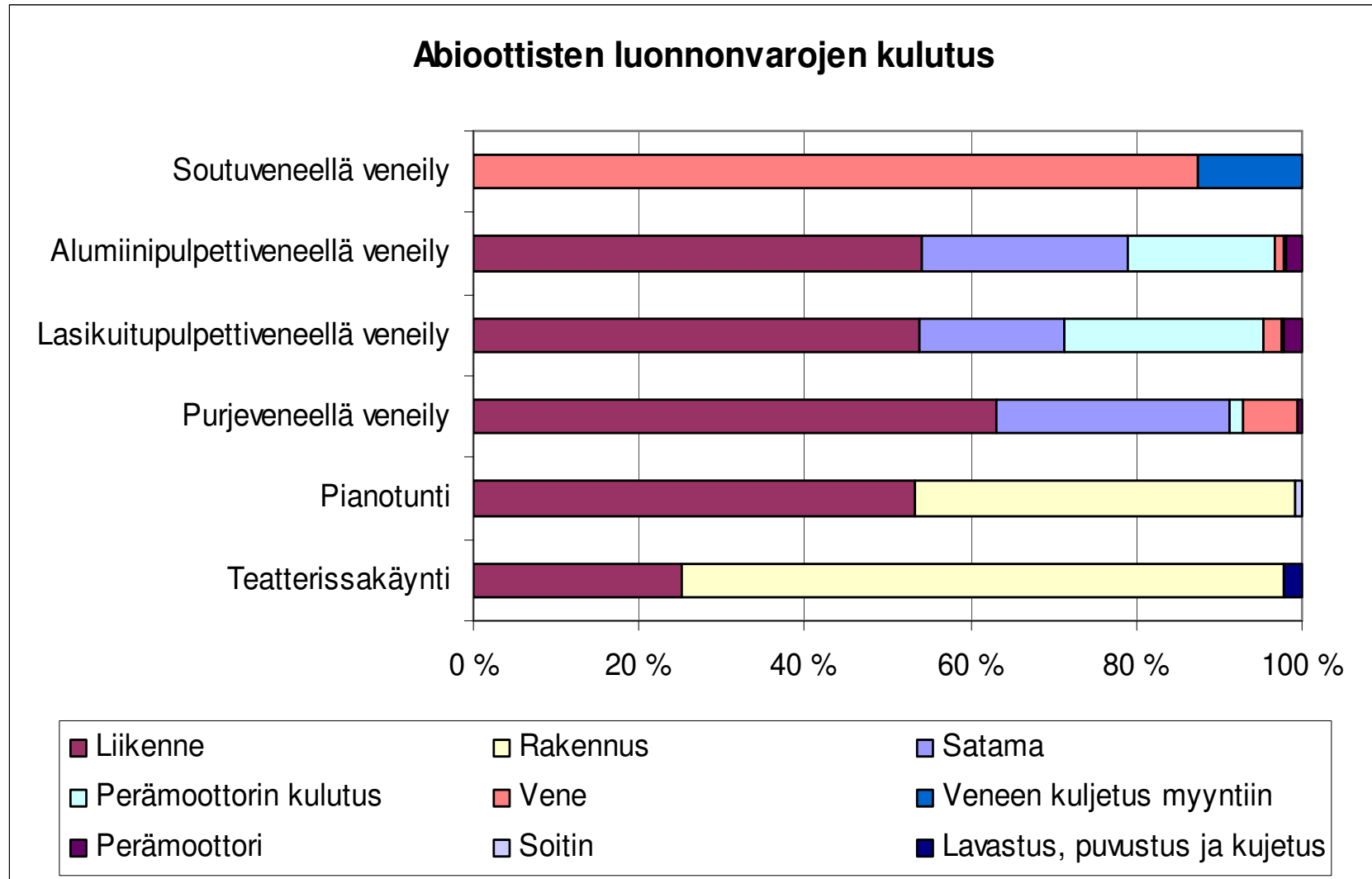

Kuva 4 Eri tekijöiden vaikutus abioottisten luonnonvarojen kulutukseen

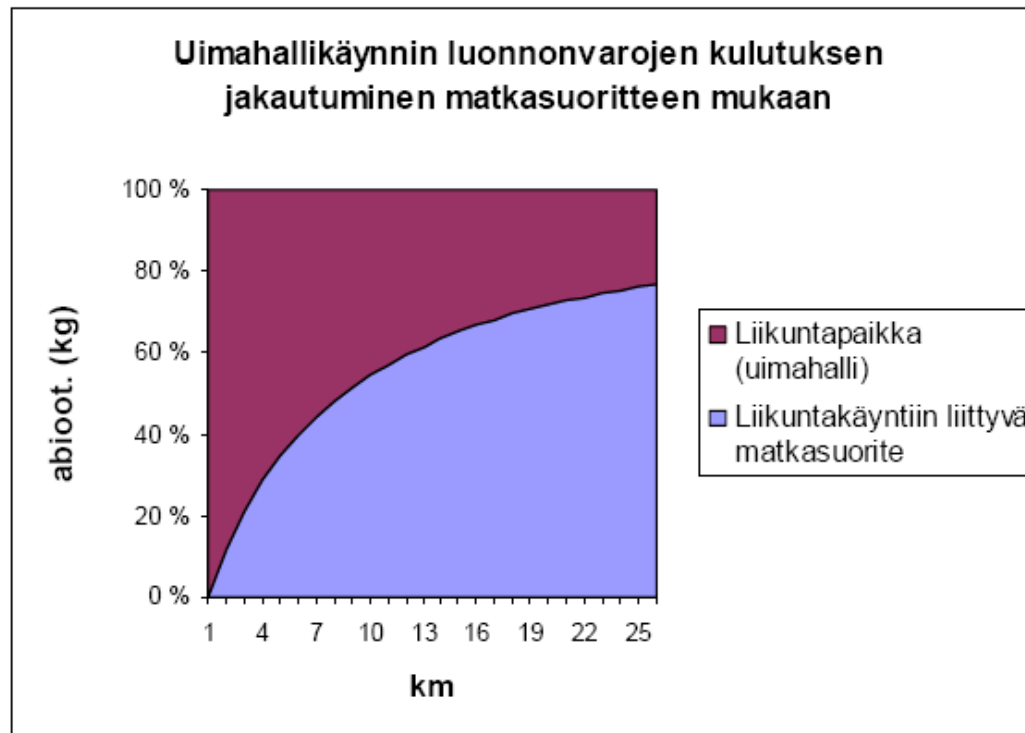
Tulokset: MI-luvut ilman liikennettä

Harraste	MIPS kg/h		
	Abioot	Vesi	Ilma
Soutuveneellä veneily	1	28	0
	18	109	4
Alumiinipulpettiveneellä veneily	37	262	36
Lasikuitupulpettiveneellä veneily	53	392	67
Purjeveneellä veneily	36	261	8
Soittotunnilla käynti	4	204	1
Teatterissakäynti	12	623	3

Tulokset: teatterissakäynti, soittoharrastus ja veneily

Johtopäätökset

Kuva 7 Matkan pituuden vaikutus uimahallikäynnin abioottisten luonnonvarojen kulutukseen¹⁾

¹⁾ Liikenteen kulutus laskettu eri kulkutapojen keskiarvon mukaan: 73 % kulkee henkilöautolla, 17 % linja-autolla, 10 % polkupyörällä.

Johtopäätökset

- Etäisyys ja harrastuspaikkojen sijoittelu
- Kulkutapa
- Rakennusten tehokkaampi käyttö ja pidempi käyttöikä
- Harrastuksen valinta
- Harrastusten hyödyt harrastajalle eivät näy tuloksissa (koetut hyödyt eivät ole vertailukelpoisia)
- Kotitalouksien kokonaisluonnonvarojen kulutuksessa harrasteet pienessä roolissa, harrasteisiin kulkeminen suuressa (poikkeuksena moottoriurheilu)